

En «fasit» til den tredje trosartikkelen

Nå har dere kanskje holdt på med trosbekjennelsen over en lengre periode, og forhåpentligvis vet dere litt mer om Fadere (=Gud) og Sønnen (=Jesus), som vi finner i den første og den andre delen av trosbekjennelsen (=den første og den andre trosartikkel).

I den siste delen av trosbekjennelsen sier vi at «Jeg tror på Den Hellige Ånd ...». Den første biten/delen trenger dere kanskje ingen fasit på (at vi sier «Jeg tror på...»), men la oss nå «oversette» resten til forståelig språk.

Herre og livgiver, = Vi sier altså at Ånden er Herre (at Ånden har en egen person, en Herre) og at Ånden gir giv (når Gud skaper noe eller endrer noe som har med livet å gjøre, er det som regel Ånden vi får høre om).

... som utgår fra Faderen og Sønnen, = Ånden er altså en del av det samme som Faderen (Gud) og Sønnen (Jesus). Her sier vi at vi tror på denne tre-i-en-sammenhengen, der det er tre selvstendige personer, som samtidig er en og den samme. Da sier vi rett og slett at vi tror på Treenigheten.

... som med Faderen og Sønnen tilbes og forherliges, = Her sier vi at vi ber til og lovpriser (=hedrer, ærer, jubler over) alle tre (Fadere, Sønnen og Ånden).

... og som har talt ved profetene. = Vi tror at Ånden har gitt noen mennesker innsikt i hva som kommer til å skje. De menneskene vi ofte referer til som profeter, er mennesker fra Det gamle testamentet. Disse fikk informasjon fra Gud gjennom Ånden om at blant annet Jesus skulle komme. Jesus selv står det først om i Det nye testamentet, men altså lenge før Jesus ble født, kom Ånden med beskjeder fra Faderen om at Han skulle sende sin Sønn til jorden for å frelse alle som trodde på Han (Jesus).

DET NESTE SOM KOMMER NÅ (og som også hører til den tredje trosartikkelen, altså den tredje delen av trosbekjennelsen), handler mer om vårt liv på jorda, som selvfølgelig er påvirket av Den Hellige Ånd, men også av Jesus og av Gud (Faderen) selv. **Vi fortsetter med «oversettelsen»:**

Jeg tror på én, hellige, katolsk og apostolisk Kirke, = Først og fremst sier vi at det kun er én (1) kirke. Det betyr at vi mener det er Den katolske kirken som er rett og riktig. Så sier vi at vi tror kirken er hellig, altså *tilhørende og av Gud*. En hellig handling, betyr jo en handling som gjøres for og ofte med Gud (*slik som sakramentene våre*). Ordet *katolsk* betyr faktisk *almen*, med andre ord noe som er for alle. Vi sier altså at kirken vår gir rom for alle som ønsker å tro på Gud, følge Jesus og følge den katolske lære. Selv de som har spottet oss, Gud eller Kirken har rett og å bekjenne sine synder og å få plass i Kirken.

Ordet *apostolisk* ligner kanskje på noe du har vært borti før? Husker du at disiplene (vennene) til Jesus blir omtalt (kalt for) *apostler* etter at Jesus fór opp til himmelen. Apostlene er de som tok vare på det som Jesus hadde lært dem, og så overførte dette videre til andre. Vi mener at det vi lærer i kirken ikke skal være hemmelig slik at andre ikke kan lære og forstå det Jesus sa og gjorde. Det er meningen at budskapet om Jesus skal spres til alle mennesker. Vi har egentlig en plikt på oss til å gjøre det samme som apostlene, nemlig å spré Jesu lære rundt om til alle som ønsker å høre om Jesus. Når dere mottar Den Hellige Ånd i konfirmasjonen, er dette en av de viktige oppgavene dere da faktisk sier ja til.

Helt til slutt står det *Kirke* med stor K. Da (og der/hvor) de første menighetene kom til og kirkene ble bygget, snakket mange gresk, og ordet «ekklesia» (gresk) betyr «de som er kalt sammen». Vi snakker altså egentlig ikke om bygningen (en kirke), men om menneskene som tilhører den. Et kirkebygg er viktig og lurt å ha, men det er menneskene på innsiden (de som tilhører en kirke; de som altså utgjør en menighet) som er viktigst når disse ønsker å tro på Gud og å følge Jesus. Vi skiller rett og slett med å snakke om menneskene som er kristne (her: katolske), og viser dette ved å skrive *Kirke* med stor K. Når vi skriver kirke med liten k snakker vi ofte om en kirkebygning, eller om kirken som institusjon (den menneskeskapte og organisatoriske delen).

Jeg bekjenner én dåp til syndenes forlatelse. = Jeg tror på at det å bli døpt gjør at Gud kan tilgi meg mine synder (*hvis jeg angrer, selvfølgelig*).

Jeg venter de dødes oppstandelse og det evig liv. = Jeg tror på et liv etter døden der vi lever evig med Gud.

Treenigheten (mest på neste side) og litt om Katekismen

I Samling 4, Økt 2 begynte vi å se litt på hvem og hva Den Hellige Ånd egentlig er og litt om hva Treenigheten er. Kanskje dere også fikk sett noe av det som står i YOUCAT Katekismen om begge disse? Bruk gjerne disse ressursene (igjen) før dere går videre.

ORD: *Katekisme* betyr *lære om troen*, eller *troslære*

På neste side kan dere se dere hva den egentlige Katekismen sier om nettopp Treenigheten. Ble du forvirret nå? *Den egentlige Katekismen*, hva er det? Jo, du skjønner, YOUCAT er en forholdsvis ny serie for unge katolikker (ungdom og unge voksne). YOUCAT Katekismen er en forenklet variasjon av Den katolske kirkes egentlige katekisme. Den egentlige, eller opprinnelige katekismen kom egentlig ikke ut for så altfor lenge siden (historisk sett). Det var noen tiår etter Det annet vatikankonsil (som var på 1960-tallet) - da man blant annet ønsket å gjøre Kirken mer tilgjengelig for vanlige mennesker – at man fikk skrevet ned alt det kirken sier og lærer (bort) om. Vel, det meste. Det er som et stort leksikon eller et oppslagsverk der du kan finne svar på alt det du måtte lure på om som gjelder Den katolske kirke.

Nå har kateksime – altså troslære – alltid eksistert. Den store forskjellen var at boken om kom ut under Pave Johannes Paul II i 1992 (altså Katekismen), hadde samlet alt på et sted og gjort det forståelig for alle. Språk et var likevel litt komplisert for ungdom og unge voksne. Det var derfor YOUCAT kom til. Pave Johannes Paul II ville at også de unge, slike som dere, lettere skulle forstå hva kirken står for og hva Den katolske kirke mener og sier. Denne paven satte dermed ned en komité som skulle utarbeide en forenklet versjon av katekismen. Slik kom den første YOUCAT-boken til. Det var altså YOUCAT Katekismen.

For å få plass til absolutt alt av troslære (altså kateksime) har man måtte lage en temmelig tykk bok. Her er siste utgave av denne. Ved siden av ligger Katekismens kompendium, som er en forkortet utgave av Katekismen. Og, helt til høyre ser dere kanskje en kjent bok (hvis dere har brukt denne. Det er selvfølgelig YOUCATs egen kateksime.

Katekismen som app? Joda, det finnes 👍

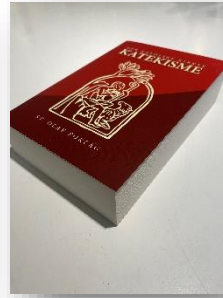
Nå er det kanskje ikke den første appen du tenker du har tenkt å skaffe deg. Men, tenk likevel hvor praktisk det er: Hver gang du lur på noe om Den katolske kirke kan du bare gå inn på appen og slå det opp. YOUCAT har også sin egen app, men den er ikke på norsk. Den kan være fin å sjekke ut, da den har utrolig mye spennende å tilby. Begge appene er gratis.

Tilbake til dette med Treenigheten ...

Her er hva som står i katekismen (kompendiet) om Treenigheten:

261: Den Hellige Treenighets mysterium er det grunnleggende mysterium i kristen tro og kristent liv. Gud alene kan gi oss å kjenne det, og Han åpenbarer seg som Fader, Sønn og Hellig Ånd.

253: Treenigheten er En. Vi bekjenner ikke tre guder, men én Gud i tre personer: «Treenigheten av ett og samme vesen» (*triada homoousion*). De guddommelige personer deler ikke den ene guddom opp seg imellom, men hver av dem er fullt og helt Gud: Faderen er det samme som Sønnen, Sønnen det samme som Faderen, Faderen og Sønnen det samme som Den Hellige Ånd, det vil si: av natur én Gud. Hver av de tre personer er virkelig dette, det vil si det guddommelige vesen (substantia), væren (essentia) eller natur.

266: Dette er den katolske tro: å ære én eneste Gud i Treenigheten, og Treenigheten i Enheten, uten å blande Personene sammen, uten å dele opp deres vesen; for Faderens Person er en annen, annen også Sønnens Person, annen også Den Hellige Ånds; men Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds guddom er én, lik i herlighet, samevig i velde.

267: De guddommelige Personer er uadskillelige i det de er, uadskillelige også i det de gjør. Men i den ene Guds virken gir hver Person til kjenne det som er eget for hver av dem i Treenigheten, særlig i det vi kaller de guddommelige sendelser som er Sønnens inkarnasjon og Den Hellige Ånds gave.

Hvorfor er det bilde av et trekløver?

Et trekløver har blitt brukt som en forklaring på Treenigheten fordi den har tre like blader, samtidig som den (bladet/planen) henger sammen på midten og derfor er én. Det var den hellige Patrick, han som kristnet Irland, som brukte trekløvet som et symbol for å forklare vanlige mennesker om Gud, Jesus og Den Hellige Ånd.

Hvis dere ønsker det, kan dere se litt nærmere på historien om St. Patrick på de neste ressursidene.

Får å få en kort og grei forklaring på Treenigheten, se gjerne denne videoen:

[\(815\) Hva er treenigheten? - YouTube](#)

Videoen er hentet fra følgende nettside: [Hva er treenigheten? - TeologiTavla](#)

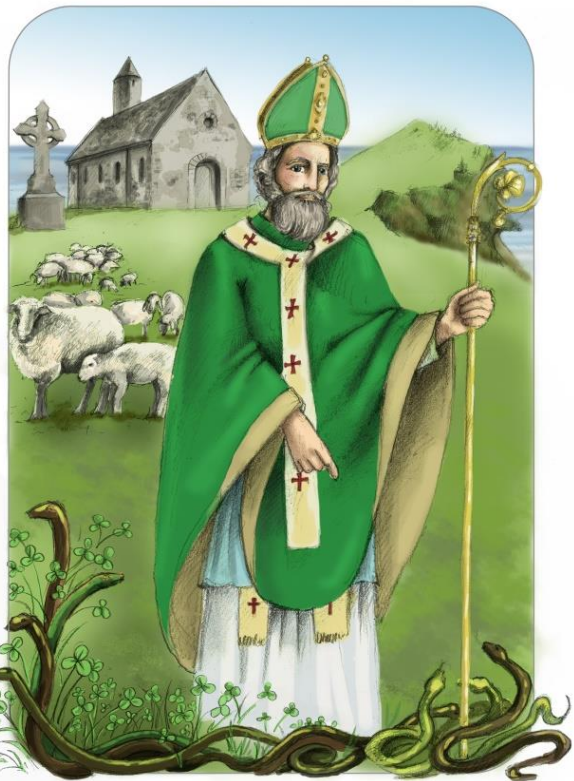
Nettsiden er ikke katolsk, men den gir likevel en kort og grei innføring om Treenigheten.

Les gjerne sammen det som står i YOUCAT Katekismen om Treenigheten:

Y # 35, 36, 122 og 164

St. Patrick og Trekløveret

17. mars: St. Patrick

Den hellige Patricks liv viser oss tydelig at en helgen er en person som har lært seg å stole helt og full på Gud. St. Patrick har selv skrevet en fortelling om sitt liv, som han kalte *Bekjennelser*, og det er den vi vil bruke her for å lære mer om ham.

Patrick ble født for over 1.600 år siden ute på landsbygda, på vestkysten av det som i dag er Storbritannia, men som på den tiden ennå lå under romersk styre. Patricks foreldre var etterkommere av romere, men selv om bestefaren hadde vært prest og faren diakon, brydde ikke Patrick seg om Gud. I fortellingen om sitt liv skriver han at folk hadde vendt seg bort fra Gud og ikke lenger ville høre på prestene sine.

Da Patrick var blitt 16 år, skjedde det noe som snudde livet hans på hodet: Sjørøvere seilte mannsterkt inn fra vest og tok Patrick og

tusenvis av andre til fange. Fangene ble ført over havet til Irland, og spredt for alle vinder. I seks år måtte Patrick tjene som slave for en irsk høvding. Han ble satt til å gjete sauer. Det var en tøff jobb, for han måtte være ute hver dag, sommer som vinter, i snø og regn og stekende sol. Patrick frøs og sultet; han følte seg fryktelig ensom og lengtet hjem til foreldrene sine.

I denne fortvilte situasjonen begynte Patrick å be Gud om hjelp av hele sitt hjerte. Da kjente han at Gud trøstet ham som en Far som trøster sin sønn. Patricks tro våknet, og han begynte å be mer. Patrick merket at Gud var nær ham og beskyttet ham, og han forstod at Gud alltid hadde vært der, enda før Patrick kjente Gud. Mens Patrick gjette sauene ute på de frodige grønne engene i Irland, kunne han nå be hundrevis av bønner, både natt og dag. Kjærligheten hans til Gud vokste. Patrick begynte å skjønne hvor stor Gud er; at han er den som alltid har vært, er og vil være, og den som holder alt som er skapt oppe. Han angret på at han hadde glemt bort Gud i hele ungdomstiden sin.

I løpet av disse seks årene lærte Patrick seg å snakke irsk. En natt hørte Patrick en stemme som sa til ham: «Du har fastet vel. Snart skal du få vende tilbake til landet der du ble født.» Kort etter sa stemmen: «Se, skipet ditt er klart.» Patrick følte at han hadde fått klarsignal av Gud til å rømme fra den irske høvdingen. Han gjorde seg klar. Det var mange mil å gå ned til havnen der skipet skulle komme inn; Patrick måtte gå i mange dager. Han rakk frem akkurat før skipet skulle seile av sted igjen. Han spurte kapteinen om å få bli med, men kapteinen svarte bryskt: - Du kan bare våge å prøve å bli med oss!

Patrick ble fryktelig skuffet! Hva skulle han finne på nå? Han snudde og begynte på veien tilbake til hytten hvor han bodde. På veien ba han til Gud. Ennå før han hadde fått sagt bønnen ferdig, hørte han en mann som ropte fra skuten: - Skynd deg! Mennene om bord spør etter deg! Patrick snudde og løp tilbake. Mennene sa at han fikk komme om bord, for de stolte på ham. Patrick skjønnte at de ikke var kristne, men han håpet at de ville begynne å tro.

De seilte nå i tre dager før de nådde land igjen. Deretter måtte de gå til fots gjennom uendelige skoger i fire uker. Maten tok slutt, alle var utsultet, og kapteinen ble bitter. Han sa til Patrick: - Hva nå, Kristmann? Du forteller oss at din Gud er stor og allmektig – hvorfor kan du ikke be for oss, siden vi holder på å sulte i hjel? Det er jo ikke tegn til folk her! Da sa Patrick til dem: - Vend dere i tro av hele hjertet til Herren min Gud, for ingen ting er umulig for ham, slik at han kan sette mat foran dere – nok til å gjøre dere helt mette! Gud har i overflod av alt, over alt.

Og med Guds hjelp var det akkurat det som skjedde! En flokk villsvin kom plutselig mot dem. Mennene slaktet villsvinene og stekte kjøttet, og alle spiste seg gode og mette. Etter dette hadde de nok mat helt til de møtte på folk. Mennene takket nå Gud av hele hjertet, og de fikk stor respekt for Patrick.

Vi vet ikke helt hvilket land Patrick var kommet til, men det er trolig at det var Frankrike, og at han ble der et par år før han klarte å komme seg hjem igjen til Britannia. Foreldrene ble overlykkelige over å få sønnen sin tilbake! De ba Patrick om å love dem at han aldri mer skulle reise fra dem.

Men mens Patrick var hos foreldrene sine, fikk han et underlig nattesyn: En mann som het Victoricus kom fra Irland med så mange brev i armene at de ikke kunne telles. Han gav Patrick ett av dem, og Patrick begynte å lese. Det var som om han hørte stemmene til menneskene han hadde møtt i Irland: De ropte: «Vi trygler deg, hellige gutt, om å komme og vandre blant oss igjen.» Patrick ble svært rørt, og så våknet han. Han forstod at Gud kalte ham til å reise tilbake til Irland og fortelle folket der om Jesus Kristus.

For å bli i stand til det, måtte Patrick selv få mer opplæring i troen. Han reiste derfor til Frankrike, hvor han hadde sett at det fantes kirker og klostre. Det kan godt hende at han traff den hellige Martin av Tours der – den romerske kavalerioffiseren som ble kristen munk, og det kan ha gjort et stort inntrykk på Patrick, for den hellige Martin hadde brukt livet sitt på å forkynne evangeliet om Kristus til folk i Frankrike. Patrick fikk undervisning i å forstå Bibelen og ble viet til prest. Mens Patrick studerte, fortsatte han å be, for det var i bønner han merket Guds nærvær. En natt hørte han at noen talte i ham myndige ord han ikke kunne forstå, annet enn helt på slutten: «Den ene som ga sitt liv for deg, det er han som taler i deg.» Patrick forstod da at det var Jesus som hadde talt til ham, og han våknet full av glede.

Ennå før Patrick reiste fra Frankrike ble han viet til biskop. Nå samlet han noen prester og andre som kunne hjelpe ham i det store oppdraget med å bringe evangeliet om Jesus Kristus til irene. Deretter satte han kursen mot Irland.

I Irland fantes det allerede noen få grupper mennesker som var blitt kristne, men de holdt stort sett til sør i landet. Biskop Patrick reiste vidt omkring i det midtre, nordlige og vestlige Irland. Folk flest var tilhengere av druidetroen, en hedensk tro som dyrket solen, eiketrær og fjell, og som ofret til avguder.

Det ble en lang og vanskelig oppgave for Patrick å overbevise høvdingene og folket om at Jesus hadde noe annet og bedre å gi dem: Kristus var kommet for å lære oss kjærlighet og vise oss veien til evig liv hos Gud. En av høvdingene forsøkte til og med å drepe ham, men Gud kom Patrick til hjelp, og høvdingen lot seg døpe sammen med hele stammen sin. Ofte la druidene biskop Patrick for hat, for han ba dem om å ta ned steinhelligdommene deres og trærne de holdt for hellige, men han gjorde det alltid med stor respekt og forfulgte dem aldri. En gang ble han rundstjålet og banket opp, en annen gang ble han tatt til fange og lå i lenker i 60 dager. Men Gud var alltid med ham, og lot ham i nattsyner og ord få vite om at hjelpen var nær.

Litt etter litt greide biskop Patrick å få omvendt stadig flere mennesker. Unge jenter og gutter kom til ham og spurte om å få følge Kristus. Biskop Patrick oppmuntret disse unge kristne til å bygge klostre, og han utdannet og viet kristne menn til prester.

Patrick selv har ikke skrevet så mye om alt han gjorde på Irland, men det finnes en del legender om ham som er blitt fortalt opp gjennom århundrene. En av dem er om hvordan biskop Patrick forklarte at Gud er én Gud, men samtidig tre personer: Far, Sønn og Hellig Ånd. Da plukket biskop Patrick en liten trekløver, som det vokser mange av overalt i Irland, og holdt den opp: - Se, sa han. - Akkurat som trekløveren har tre blader som møtes i én stilk – slik er Gud tre i én! Bilder av St. Patrick viser ham derfor ofte med en trekløver i hånden eller med trekløvere som vokser rundt ham.

En annen legende forteller at St. Patrick fordrev alle slanger fra Irland. Den dag i dag finnes det hverken slanger eller ormer der, men det kan godt hende at det er fordi Irland er en øy som slanger aldri har greid å komme seg over til etter istiden. Legender er ofte litt eventyrpreget.

Mange i Frankrike hadde ledd av Patrick da han ville dra til Irland, og en del hadde til og med forsøkt å forby ham å reise, men i løpet av de årene St. Patrick misjonerte i Irland døde han tusenvis av irer og fikk bygget over 300 kirker.

I sin *Bekjennelse* skriver han at særlig slavekvinnene som var blitt døpt viste stort mot i å etterfølge Kristus, og var villige til å tåle trusler og forfølgelse for sin tro.

I sin *Bekjennelse*, som St. Patrick skrev mot slutten av livet, takker han Gud av hele sitt hjerte for all hjelpen Gud hadde gitt ham. Han skriver disse avsluttende ordene til de kristne i Irland: «Jeg bruker meg selv opp for dere, for at dere skal kunne ha meg som deres. Jeg har reist overalt blant dere for deres egen skyld, gjennom mange farer, helt til de fjerneste steder ingen bodde bortenfor og dit ingen ville dra, for å døpe, ordinere prester eller bringe folket til å oppfylle Guds vilje. Det er alene ved Guds gave at jeg flittig og helt frivillig har gjort dette for deres beste.»

Den hellige Patrick døde den 17. mars i året 461, der han hadde bygget sin første kirke - i Saul, Downpatrick i Nord-Irland. Der er han også begravet. Han ble med en gang utropt som helgen av det irske folk, og er blitt Irlands vernehelgen. Minnedagen hans den 17. mars er Irlands nasjonaldag. Irene går i tog og kler seg i grønt, og mange fester små pins med trekløvere eller grønne bånd på seg.

Vi har bevart én bønn etter den hellige Patrick. Den kalles «St. Patricks brynje». (En brynje er en trøye av metallringer som riddere i Middelalderen brukte som beskyttelse.) Bønnen er fin å be når vi vil at Gud skal beskytte oss:

*Herre, jeg binder meg i dag til din makt.
Du holder meg, du leder.
Du vokter, lytter til min trang.
Du lærer meg visdom.
Ditt skjold verner, ditt ord åpner min munn.
Din hærske forsvarer meg.*

*Kristus hos meg og i meg,
bak meg og foran meg,
ved siden av meg.
Kristus som vinner meg,
som oppreiser meg.
Kristus under meg og over meg,
hos meg i fred og i fare.
Kristus i hjertene til dem som elsker meg,
i ordene fra alle ukjente,
i ordene fra dem som står meg nær. Amen.*

Beskjed til kateketen (Kateketressurs):

Det skal komme en kortere versjon av historien om St. Patrick her (ovenfor). Det dere foreløpig ser her er hentet fra helgenheftene (finnes etter hvert under helgenressursene til YOUCAT på blilys.no), men disse er litt lengre enn hva vi hadde tenkt oss på ressurssidene. Det blir mest sannsynlig et ett-sides dokument om St.Patrick her om litt.

I Økt 5 finner dere for øvrig noen forskjellige filmer om St.Patrick skulle dere ønske å bruke dette.

Les gjerne mer om St.Patrick på katolsk.no (her): [Den hellige Patrick av Irland \(~389-461\) — Den katolske kirke](#)